

ANVISNINGAR OM ANVÄNDNING AV AI I MEDICINSKA FAKULTETENS AVHANDLINGAR

Helsingfors universitet och Medicinska fakulteten uppmuntrar till mångsidig användning av AI som stöd för lärandet. I samband med att skriva avhandlingar bekantar sig studenterna med korrekt användning av AI inom forskning. Vid Medicinska fakulteten följs universitetets riktlinjer om användning av AI i undervisningen och lärandet (<https://teaching.helsinki.fi/instruktioner/artikel/artificiell-intelligens-i-undervisningen>). Dessa anvisningar specificerar universitetets anvisningar för Medicinska fakultetens del.

Mognadsprov

AI får inte användas i mognadsprov.

Användning av AI i avhandlingar

Rapportera användning av AI

Om du i vilken som helst form eller i vilken som helst fas av arbetet med avhandlingen använt AI ska du i slutet av texten, före källförteckningen, lägga till ett stycke vid namn "Användning av AI i avhandlingen", där du enligt anvisningarna nedan beskriver hur du använt AI.

Allmänt

Uppgiftsskyldighet

I din avhandling ska du ange om du använt teknik som baserar sig på AI (t.ex. stora språkmodeller, chattbotar, bildgeneratorer, dataanalysmodeller) på ett sätt som syns i det slutgiltiga arbetet.

Rapportera användning av AI

Principen för vetenskaplig rapportering är att möjliggöra att arbetet kan reproduceras. Denna princip är bra att ha i åtanke när du rapporterar användningen av AI i avhandlingen. Exempelanteckning:

"Språkmodellen (CurreChat: OpenAI ChatGPT, version xx) har använts i denna avhandling som stöd för språkvård och för idéer till rubrikstruktur. ScopusAI och Undermind.AI har använts för att söka litteratur och identifiera luckor i forskningsfältet. All slutlig text är producerad eller kontrollerad av skribenten. Fakta och referenser har kontrollerats i de ursprungliga källorna. AI (Aiforia Create: Aiforia Oyj, version xx) har använts som hjälp för att analysera det histologiska materialet. Valideringsmetoderna och resultaten i fråga om dataanalysen gjord av AI presenteras i kapitel nn. En sammanfattning av dessa finns i de bifogade filerna."

Ansvar och förpliktelser som gäller användningen av AI



Studentens ansvar

Studenten ansvarar för allt material som producerats med stöd av AI och för att det är korrekt, etiskt och originellt. Vid behov kan handledaren be om logguppgifter eller en beskrivning av de promptar som använts.

Handledarens ansvar

Det är på handledarens ansvar att se till att studenten är medveten om anvisningarna och bedöma om AI använts på ett korrekt sätt på basis av studentens rapportering. Handledaren ska även se oslipad text eller text i bearbetningsfasen.

Beakta dataskyddet

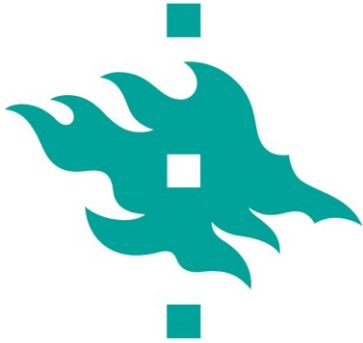
Mata inte in personuppgifter, känsliga data eller opublicerat material i AI-tjänster utan din handledares och organisationens tillstånd. Utgångspunkten är att du i externa tjänster endast ska mata in material som är helt offentligt, öppet och vars licens inte hindrar användningen av det. Följ anvisningarna om dataskydd och forskningsetik. Beakta att de metadata som anknyter till data som matas till AI, t.ex. platsen där en bild är tagen, enhetens IP-adress eller enheten som bilden tagits med kan fungera som identifierare antingen direkt eller kopplat till mobila enheters geolokaliseringsdata som finns i till exempel Googles system. Använd i första hand universitetets AI-tjänster såsom Microsoft Copilot och CurreChat med ditt användarnamn. Använd Kontra för att översätta text (<https://translate.helsinki.fi/>). Du behöver dock inte hålla dig till universitetets AI-tjänster, bara du försäkrar dig om dataskyddet och tillförlitligheten hos de tjänster du använder.

Fuska inte

Att använda AI-genererat innehåll som sådant i en avhandling utan att nämna det är förbjudet. Beroende på situationen kan detta tolkas som plagiering eller användning av en "spökskrivare", vilka båda betraktas som fusk. Du får inte framställa text eller bilder som producerats av andra eller av AI som ditt eget originella arbete. Se till att din avhandling inte innehåller plagierade eller spökskrivna delar. Följ universitetets anvisningar om [fusk och plagiat](#). I vissa situationer kan det av dataskyddorsaker vara motiverat att använda AI-genererade bilder som sådana. En sådan situation kan till exempel vara ett behov att beskriva en sjukdomsförändring utan att använda en bild på den riktiga patienten. Om du som sådan använder en produkt av AI i din avhandling ska du ange det tydligt.

Obs! Anvisningarna om användning av AI kan förändras på grund av branschens snabba utveckling. Följ alltid universitetets senaste anvisningar – om de avviker från dessa, är de de primära anvisningarna. Utbildningsprogrammen kan ge egna områdesspecifika preciseringar av dessa anvisningar.

Minneslista för din rapportering som student



Om du i vilken som helst form eller i vilken som helst fas av arbetet med avhandlingen använt AI ska du i slutet av texten, före källförteckningen, lägga till ett stycke vid namn "*Användning av AI i avhandlingen*", där du i enlighet med styckena nedan beskriver hur du använt AI.

Beskrivning av användningen

Beskriv tydligt i din avhandling:

- Har AI använts eller inte.

Om du har använt AI:

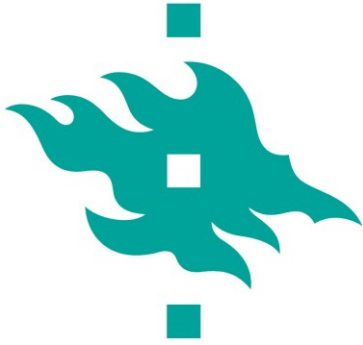
- Vilket arbetsskede stöddes av AI? Till exempel introduktion till ämnet, idéer, skisserande, språkvård, sökförslag till källor, stöd för analys, skisserande av figurer.
- Med vilket redskap och hur använde du AI?
- Hur försäkrade du dig om att resultaten är korrekta och etiska? Skriv en beskrivning i metodkapitlet eller material- och metodkapitlet och gör vid behov ett sammandrag i avsnittet för tack eller i bilagorna (t.ex. under underrubriken "Användning av AI-verktyg").
- Kontrollera den ursprungliga källan för varje källhänvisning som AI ger.

Om du inte har använt AI:

- Nämn det i din avhandling.

Var förberedd på att du kan bli ombedd om en redogörelse för användning av AI. Om du använder AI-verktyg ska du kontrollera allt innehåll som produceras av AI, försäkra dig in i minsta detalj om att all fakta är korrekt genom att kontrollera de ursprungliga källorna och se till att slutsatserna grundar sig på tillförlitliga bevis och inte på det intryck av auktoritet som AI ger. Observera att allt innehåll i ett examensarbete ska vara studentens eget. I fråga om AI betyder detta att en produkt av AI ska ha bearbetats av en människa – annars är produkten inte studentens. Studenten ska påvisa sitt eget originella tänkande och beskriva hur tänkandet förbättrar det som producerats av AI-verktygen.

Resultaten av de AI-modeller som används för dataanalys ska kunna förklaras och kontrolleras om det är möjligt med beaktande av datans och analysens karaktär. Till exempel vid bildanalys ska AI-verktyget visuellt eller på annat sätt ange vad det identifierat på bilden. AI-modeller kan analysera material på ett sätt där storleken på de beräkningsmodeller som skapas överskrider den mänskliga uppfattningsförmågan, och även data som inte kan förnimmas med mänskliga sinnen eller förstås mänskligt (t.ex. kvantdata som analyseras med kvant-AI). Även då ska förklarlighet eftersträvas så långt det är möjligt med hjälp av så kallade post-hoc modeller. Fullständig förklarlighet är inte alltid möjlig. I avhandlingen är det viktigt att identifiera och noggrant beskriva situationer där förklarlighet inte är möjlig. Då ska studenten berätta vilka delar av modellen som är förståeliga och vilka inte, och vilken betydelse detta har för slutsatserna. Väl dokumenterad beskrivning av begränsningarna är en värdefull del av avhandlingen.

**AI som referens**

AI kan inte vara skribent, och ska inte antecknas i källförteckningen.

Produktion av bilder och figurer

Om du använder AI för att skissera bilder eller figurer ska du ange det i metodkapitlet och försäkra dig om att det inte uppkommer upphovsrättsliga eller etiska problem.